
Досягнення стабільності розвитку соціуму в глобальних змінах (на прикладі волонтерства)

Наталія Петрівна Борецька

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна
ORCID 0000-0003-2372-2519

Галина Олексіївна Крапівіна

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна
ORCID 0000-0002-9549-2794

Ірина Федорівна Марченко

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна
ORCID 0000-0002-4566-3866

Для цитування цієї статті:

Борецька Наталія Петрівна, Крапівіна Галина Олексіївна, Марченко Ірина Федорівна.
Досягнення стабільності розвитку соціуму в глобальних змінах (на прикладі волонтерства).
International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 3, No. 5, 2024, pp. 29-36. doi: 10.46299/j.isjmef.20240305.04.

Надійшла до редакції: 15 вересня 2024 р.; **Схвалено:** 30 вересня 2024 р.;

Опубліковано: 01 жовтня 2024 р.

Анотація: У статті розкриваються потенційні напрями досягнення стабільності розвитку соціуму в період глобальних змін, якими характеризується сучасність (на прикладі волонтерства). Узагальнено вплив волонтерського руху на світову економіку. Наведено данні щодо його ролі по 15 країнах світу. Показано, що сучасними рисами волонтерства є його всебічність та всеосяжність, які перш за все віддзеркалюються в різноманітті видів діяльності, форм участі, ступеня залученості та інших державного управління розвитком соціуму. Зокрема, волонтерський рух в Україні зазнав різкого підвищення на тлі воєнних дій та захисті територіальної цілісності країни. В тих країнах, де існують міцні традиції волонтерства – в Німеччині та Великобританії – волонтерську діяльність й самих волонтерів (волонтуристів) імпліцитно захищено законом. Аналіз статусу волонтерів в світі показує, що держава має регулювати ці форми для гарантування волонтерам захисту та щоб відрізнити їх від найнятих робітників. Волонтери та волонтерські організації, що залучають їх до своєї діяльності, - можуть стикатися з низкою проблем: некоректною дією законів про працю, оподаткуванням робочого часу волонтерів, втратою соціальної допомоги з безробіття та ін. Показаний досвід вирішення проблем волонтерства у Німеччині. Та на жаль не всі європейські країни мають закони про волонтерство. Однак, Україна має Закон від 19 квітня 2011 р. №3236-VI «Про волонтерську діяльність». Тому зараз важливо, спираючись на міжнародну практику, обґрунтувати комплекс заходів, які будуть сприяти підтримці волонтерського руху та в подальшому забезпечувати стале його зростання, бо ще належить відновлювати зруйноване та допомогати населенню подолати наслідки стресів. Волонтерство є тим потенціалом, яке може бути задіяне для вирішення нагальних проблем розвитку соціуму.

Ключові слова: волонтерство, волонтер, волонтерський рух, світовий досвід, відновлення України.

1. Вступ

В сьогоднішній день волонтерство є однією з основних складових соціального буття будь-якої держави світу. Світовий досвід розглядає волонтерство як форму соціальної роботи, яка здатна подолати ефект унітності людей від громадських проблем, сформувавши модель колективної участі в розвитку соціуму, відтворення людських цінностей.[2] Крім того, волонтерство дає можливість кожному, хто приймає участь в цьому процесі, в повному обсязі розкрити свої людські якості, реалізувати інтереси та реалізувати себе.

2. Об'єкт та предмет дослідження

Глобальна нестабільність та нерівномірність розвитку країн світу підіймає роль та значення волонтерства на нову щабель гуманізації та демократизації соціуму, досягнення сталого національного розвитку. Глумачні словники в основному підкреслюють дуалістичний характер волонтерства, відзначаючи, що його сучасна дефініція підвладна значному впливу економіки та політики. Звідси, волонтерство – це особливий масовий вид дій з суворо визначеною метою надання волонтерських послуг, які здійснюються власне волонтерами, тобто діяльністю самого волонтера; діяльність з організації та здійснення волонтерської роботи, що виконується волонтерськими організаціями, а також підприємствами індустрії волонтерського руху та суміжних галузей.

3. Мета дослідження

Розкриття потенційних напрямів досягнення стабільності розвитку соціуму в період глобальних змін, якими характеризується сучасність (на прикладі волонтерства).

4. Результати дослідження

Волонтерський рух в усьому світі об'єднує понад 1 млрд людей. За дослідженням університету Джона Хопкінса у 2024 році кількість годин волонтерської праці в світі еквівалентна понад 125 мільйонам штатних працівників. Приблизно кожен четвертий волонтер безоплатно віддає соціуму свій час і навички через волонтерські організації, а решта роблять це безпосередньо, допомагаючи своїм сусідам і не тільки. З зору економічного впливу, вартість волонтерської роботи оцінюється в 1,348 трильйона доларів США, або 2,4 відсотка всієї світової економіки.[3]

У 2020 році світовий волонтерський рух пережив значне падіння в результаті пандемії COVID-19. Так, в США 11% волонтерських організацій припинили свою діяльність. Найбільшою перешкодою для волонтерства у цей час був страх піддатися впливу вірусу. У той же час це сприяло збільшенню участі у віртуальному волонтерстві, що корелювало зі збільшенням напрямів віртуалізації в волонтерстві. Щодо статистики волонтерства, то відсоток можливостей віртуального волонтерства зріс у 2020 році з 32% до 51%.

Не дивлячись на зльоти та падіння, волонтерський рух став невід'ємною часткою життя суспільства, що в період глобальної інформатизації потребує подальшого осмислення та пошуку інноваційних підходів до свого розвитку.

Сучасними рисами волонтерства є його всебічність та всеосяжність, які перш за все віддзеркалюються в різноманітні види діяльності, форм участі, ступеня залученості та інших. Тому досить складно визначити участь кожної країни в волонтерському русі. Але, як свідчать дослідження, участь населення країн в волонтерських програмах досить неоднорідна і коливається від 41,90% до 6,32%. (Табл. 1) [3]

Таблиця 1. Участь населення країн світу в волонтерському русі

Країна	Участь населення в волонтерському русі, %	Країна	Участь населення в волонтерському русі, %
США	41,90	Японія	24,72
Нова Зеландія	41,53	Бельгія	24,05
Норвегія	38,93	Німеччина	22,72
Канада	38,06	Південна Корея	21,33
Австралія	37,90	Італія	21,12
Нідерланди	37,15	Данія	19,75
Ірландія	35,00	Чехія	18,20
Швейцарія	34,12	Іспанія	14,81
Австрія	30,34	Словаччина	12,89
Франція	28,52	Португалія	11,91
Фінляндія	27,87	Польща	10,37
		Угорщина	6,32

Розповсюдженість волонтерського руху в світі, широта та глибина волонтерських програм формує людський потенціал суспільства, людей, що мають громадську свідомість, соціальну відповідальність та здатні долучитися до безвідплатного вирішення соціальних, економічних, екологічних та інших проблем. Так, волонтерський рух в Україні зазнав різкого підвищення на тлі воєнних дій та захисті територіальної цілісності країни. За даними Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, близько 61% українців так чи інакше долучалися до волонтерської допомоги військовим чи співгромадянам: є ті, хто допомагав фізичною роботою (близько 10%), хто фінансово – 31%, а хтось й фінансово, і роботою (20%).[4] Такий різкий сплеск обумовлений єднанням населення країни коло єдиної мети – зберегти цілісність території, національні традиції та культуру.

Але постійне контактування з болем та стражданням призводить до емоційного виснаження та вигорання, крім того, як свідчать дослідження, відчуття байдужості поглиблює невидимий конфлікт «фронту» і «тилу», а безоплатна діяльність посилює негативні впливи та призводить до значного відтоку кадрів з волонтерського руху. За оцінками учасників фокус-груп волонтерів, близько 50% їхніх колег покинули волонтерство та пішли на роботу. [5]

В результаті багато українських організацій для залучення волонтерів змушені надавати їм привілеї. Крім того, на розвиток волонтерства України негативно впливає те, що волонтерська діяльність не зараховується до трудового стажу. Більше того, відсутність на роботі через участь у волонтерській акції може бути розцінена на виробництві як прогул.

В тих країнах, де існують міцні традиції волонтерства – в Німеччині та Великобританії – волонтерську діяльність й самих волонтерів імпліцитно захищено законом. Країни Центральної і Східної Європи теж зробили крок до офіційного визнання волонтерства. Закони, що регулюють волонтерську діяльність, прийняті в Хорватії, Чехії, Угорщині, Італії, Латвії, Литві, Люксембурзі, Македонії, Польщі, Португалії, Румунії та Іспанії та ін.

Аналіз статусу волонтерів в світі показує, що держава регулює питання гарантування волонтерам захисту та відрізняє їх від найнятих робітників.

Волонтери прямо або побічно підпадають під дію законів про працю, оподаткування та цивільну відповідальність. Вони можуть стикатися з низкою проблем: некоректною дією законів про працю, оподаткуванням робочого часу волонтерів, втратою соціальної допомоги з безробіття та ін. В Хорватії окремі організації навіть зазнавали труднощів з реєстрацією діяльності з надання волонтерських послуг, оскільки держава не визнавала волонтерські послуги.

Для створення правових меж функціонування волонтерства, держави мають визначити таку діяльність. Відсутність в них визначення поняття «волонтер» і вимог до угоди між учасниками волонтерського руху приводить до ситуації, що волонтери вважаються найнятими

робітниками. Тож, будь-яка компенсація ним розглядається як винагорода за працю, бо законодавство про працю вимагає виплати мінімальної плати.

Так, в Латвії організації-учасники волонтерського руху, не мали змоги відшкодувати витрати волонтерам, бо це вимагало укладання з ними трудового договору. Волонтери підпадали під положення про мінімальну заробітну плату. В Хорватії і Македонії забороняють роботу волонтеру, якщо він працює без трудового договору.

Відсутність правового статусу волонтерів в країні приводить до втрати ними соціальної допомоги з безробіття. В Чехії були позбавлені соціальної допомоги ті безробітні, які працювали волонтерами, бо це розглядалося як нелегальна робота, незважаючи на те, що волонтери не отримували грошової винагороди чи матеріальної допомоги.

При розробці проекту закону про волонтерську діяльність в Хорватії точилася дискусія, на якій висловлювалась така думка: що безробітні працюють на волонтерських засадах, то виплату ним соціальної допомоги з безробіття треба припинити на весь термін їх волонтерської діяльності.

Також серйозною перешкодою для волонтерів є стягуванням податків з витрат, що відшкодовуються. Міжнародні експерти одностайно вважають, що волонтери мають право на відшкодування всіх розумних витрат, які понесені ними в процесі волонтерської діяльності. Проте, в деяких країнах (Швейцарія, Бельгія, Македонія) відшкодування витрат волонтерам оподатковується. Схожа ситуація й в Естонії - організація може відшкодувати волонтерам їх витрати тільки на підставі трудового договору. А виплати за цими договорами оподатковуються.

У Німеччині великі благодійні організації часто страхують волонтерів від нещасних випадків та матеріальних збитків. Федеральні землі Берлін, Бранденбург Гессен, Мекленбург-Передня Померанія, Північна Рейн-Вестфалія пропонують страхування для тих, хто не має його та приймає участь в волонтерстві.

У деяких землях Німеччини закони про молодіжне волонтерство дають змогу отримати компенсацію за втрату заробітку волонтера. У Гессені, наприклад, «Закон про об'єднання та зміну правил соціального забезпечення дітей та молоді» у редакції від 18 грудня 2006 р. надає право на звільнення від відповідальності роботодавця та продовження виплати заробітної плати за рахунок надання бюджетних коштів. Понесені у зв'язку з цим витрати буде відшкодовано роботодавцю з державного бюджету.

Зважаючи на те, що люди у віці 35 - 54 років з вищим ступенем освіти є найчастіше волонтерами, на них припадає 56,5% волонтерів (наприклад, у США).[3] Вирішення цього питання лежить в площині підняття престижності волонтерства та усвідомлення його необхідності. Однак, не всі європейські країни мають закони про волонтерство. Але Україна має Закон від 19 квітня 2011 р. №3236-VI «Про волонтерську діяльність». [1] Основною відмінністю світового волонтерського руху від українського є те, що в світі волонтерська діяльність заохочується роботодавцями, які надають певні пільги особам, які займаються волонтерською діяльністю, наприклад, при працевлаштуванні.

Держави заохочують до участі в волонтерській діяльності по-різному. Одним із прикладів є Берлінський закон про соціальне забезпечення молоді: він передбачає, що державні службовці повинні вивільняти кілька годин на тиждень для роботи з молоддю.

З 26 березня 2020 року Німецький фонд прихильності та волонтерства працює над зміцненням та просуванням громадянської активності та волонтерства, особливо у слабоструктурованих та сільських районах. [6]

Тому для України саме зараз важливо, спираючись на міжнародну практику, обґрунтувати комплекс заходів, які будуть сприяти підтримці волонтерського руху та в подальшому забезпечувати стале його зростання, бо країні ще належить відновлювати зруйноване та допомогати населенню подолати наслідки стресів. Волонтерство є тим потенціалом, яке може бути задіяне для вирішення нагальних проблем розвитку українського соціуму.

Важливим напрямом залучення до волонтерської діяльності населення країни є корпоративне волонтерство, яке є досить розвиненим, особливо в Європі. Це просування

волонтерської роботи компаніями, які надають своїм робітникам щорічну відпустку чи надають певний час для участі у волонтерській діяльності на їхній вибір. Воно покликане підвищити довіру та лояльність споживачів, покращити імідж підприємства та підвищити утримання робітників. Так, в сьогоднішній 73% підприємств, які прийняли участь в дослідженні, пропонують своїм робітникам, волонтерство, засноване на їх професійних навичках. Це свідчить про те, що волонтерство для працівників справді стає загальноприйнятим стандартом і в подальшому буде залишатися важливим фактором збереження конкурентоспроможності на ринку праці.

«Плинність кадрів падає в середньому на 57%, коли працівники тісно пов'язані з волонтерськими зусиллями своїх підприємств».[8] І тут неважливо чи працівник перебуває в офісі, чи працює в іншій країні, і скільки часу він має. Достатньо прийняти участь в віртуальних програмах волонтерства, запропонованих підприємством. Робота багатьох проектів з відкритим вихідним кодом і відкритим контентом в основному здійснюється на волонтерській основі. Добре відомі приклади створення включають підтримку контенту Вікіпедії авторами-волонтерами або збір та підтримку геоданих для безкоштовної карти світу OpenStreetMap. Консорціум World Wide Web, розробляє стандарти для Інтернету, такі як доступність.

Жінки частіше, ніж чоловіки, стають волонтерами, майже 60% усіх волонтерів у світі - жінки. Це пояснюється тим, що жінки частіше займаються як формальною так й неформальною волонтерською діяльністю, пов'язаною з доглядом за дітьми та людьми похилого віку та інш. [9]

Статистика молодіжного волонтерства менш обнадійлива, оскільки покоління Z наразі становить лише 2% усіх волонтерів у світі. Тому залучення молоді до волонтерства є однією з основних задач подальшого розвитку цього руху. В нагоді може стати взаємодія волонтерського руху із вищими навчальними закладами, яка буде сприяти розвитку молодіжної ініціативи у сфері волонтерської участі у діяльності, спрямованій на надання допомоги. Це, безсумнівно, має призвести до формування цілісної особистості із високим рівнем гуманізму та культури, готової жертвувати особистими інтересами заради блага інших. Сім'я, навчальний заклад, громадські (у тому числі релігійні) організації найбільш впливають на поведінку молоді людини як волонтера, а отже, й на формування життєвих навичок, необхідних для повноцінної життєдіяльності. [10]

Навчальні заклади покликані створити таке інституційне середовище, в якому у молодого покоління з'являються і починають розвиватися міжособистісні стосунки, відчуття колективу, команди, виникає почуття спільноти, до якої належить молода людина. Проблеми залучення підлітків та молоді до активної участі у суспільному житті багато в чому є наслідком несформованості інфраструктури підтримки та розвитку молодіжного волонтерства. У тому числі, простежується недостатність методичної бази та, відповідно, недостатність професійних знань та навичок фахівців, які працюють у сфері волонтерства; розрізненість підходів, що застосовуються під час навчання фахівців та добровольців; недосконалість нормативної правової бази у сфері волонтерської діяльності. Зміна ситуації, що склалася, можлива шляхом розвитку системи залучення молоді/підлітків до суспільно корисної волонтерської діяльності, заснованої на включенні програм та компонентів молодіжного волонтерства до практики діяльності освітніх установ. [11]

Найважливішим аспектом при створенні системи стимулювання, підтримки та розвитку молодіжного волонтерства має стати «впровадження у практику навчальних закладів та молодіжних організацій спеціальних різнорівневих просвітницьких та прикладних програм, спрямованих на залучення молоді до суспільного життя та участь у діяльності організацій соціальної сфери». [7]

Для розвитку взаємодії волонтерських організацій та вищих навчальних закладів можна діяти за кількома напрямками. Наприклад, необхідно розробити та впровадити програми з підготовки та перепідготовки осіб, які беруть участь у волонтерській діяльності, а також керівників волонтерських організацій. Це можуть бути програми сприяння реабілітації осіб, які

постраждали внаслідок воєнних дій, злочинних зазіхань, дітей і жінок, які постраждали від насильства в сім'ї, неповнолітніх, які вчинили спроби суїциду. Крім цього, необхідна спеціальна підготовка осіб, які беруть участь у пошуково-рятувальних операціях, у тому числі осіб, які беруть участь у розшуку зниклих. Для цього при вищих навчальних закладах необхідно створювати Центри волонтерського руху, які будуть реалізовувати волонтерські програми. [12]

Перевагою волонтерства є те, що воно може допомагати у пошуку роботи, бо як свідчить дослідження, «волонтери, які були безробітними, мають на 27% більше шансів знайти роботу». [5] Це особливо важливе для молоді, яка не має ще досвіду фахової реалізації своїх здібностей. [13]

5. Висновки

Отже, сукупність основних напрямів задіяності всіх прошарків населення в волонтерському русі світу та в окремих країнах яскраво свідчить, що сьогодні вже недостатньо звичних прийомів та методів організації волонтерства, їх розрізненості. Необхідно, виходячи з особливостей розвитку, в кожній країні сформувані законодавчо-правові, інституціональні, економічні, соціальні умови для підвищення рівня задіяності населення в волонтерстві та активізації громадської позиції, особливу увагу при цьому слід приділити молоді. [14]

6. Перспективи подальшого розвитку дослідження

Таким чином, сьогодні, в епоху глобальних змін, необхідність пошуку альтернативних ресурсів та потенційних можливостей стабілізації розвитку суспільства лежить в площині використання здібностей людини до творчого та креативного мислення, до співчуття, до прагнення поваги та самореалізації, яке надає участь у волонтерстві. Не дивлячись на розбіжність інтересів вирішення конфліктів між державами не може бути пов'язано з їх загостренням аж до військових дій. Приєднуючись до глобальних зусиль стабілізації розвитку волонтерство інтегрує міжнародні відносини, робить свій внесок у трансформацію підходів до ринку праці до соціалізації та демократизації суспільства. [15]

Список літератури:

1) Про волонтерську діяльність. Закон України від 19 квітня 2011 р. №3236-VI. Available at:<http://zakon.rada.gov.ua>

2) Крапівіна Г.О. (2019) Світовий досвід державного управління нестандартними формами зайнятості (на прикладі волонтерства та волонтуризму). Сучасні проблеми державного управління в умовах системних змін. Маріуполь, ДонДУУ, Available at: http://rp.dsum.edu.ua/bitstream/123456789/392/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%94%D0%BE%D0%BD%D0%94%D0%A3%D0%A3_%D0%A2%20%D0%A5%D0%A5%2C%20310-171-177.pdf

3) Countries with the largest number of volunteers: USA, Canada, Australia, Great Britain, France and many others. (2024) Available at:<https://www.volunteerfdip.org/countries-with-highest-numbers-of-volunteers-usa-canada-australia-uk-france>

4) Volunteering Statistics (2024). How Charitable Are We? Available at:<https://teamstage.io/volunteering-statistics/>

5) Оподаткування волонтерів: «війна» з державою заради допомоги державі? (2024) Мультимедійна платформа іномовлення України «Укрінформ». Available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3717153-opodatкування-volonteriv-vijna-z-derzavou-zaradi-dopomogi-derzavi.html>

- 6) Ми закінчуємося: у Львові провели опитування серед волонтерів. Що воно показало? (2023) Available at:<https://rubryka.com/2023/12/19/my-zakinchuyemosya-u-lvovi-provely-opytuvannya-sered-volonteriv-shho-vono-pokazalo>
- 7) Corporate Volunteering Statistics (+ What They Mean For The Future Of Volunteering). (2023) Available at:<https://wearematchable.com/blog/corporate-volunteering-statistics-2023-what-they-mean-for-the-future-of-volunteering>
- 8) Dittion E. (2022) Giving in Numbers. 18-20 Available at:<https://cecp.co/wp-content/uploads/2022/10/GIN2022-fullbook-FINAL-WEB-3.pdf>
- 9) Борецька Н.П., Крапівіна Г.О., Марченко І.Ф. (2022) Розвиток туристсько-рекреаційної сфери: емпірика цифровізації державного управління. Економічний вісник Донбасу. 1 (67), 117-124. Економічний вісник Донбасу. 1 (67), 117-124. Available at:<http://evd.luguniv.edu.ua/index.php/evd>
- 10) Volunteer count. (2022) Their work deserves to be counted. UNV. Available at:<https://www.unv.org/swvr/volunteers-count-their-work-deserves-be-counted>
- 11) Global volunteering estimates (2022). UNV SWVR. Available at:https://swvr2022.unv.org/wp-content/uploads/2021/11/Chapter-2_web.pdf
- 12) Руденко В.С. (2023) Волонтерство, як провідне явище в процесі забезпечення соціальної безпеки України: еволюція, значення, сучасний стан та проблематика. Економіка та суспільство. 52. Available at:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2546>
- 13) Krapivina G.O., Pakhomova, M.V., Boretskaya, N.P., Chasnikova, O.V., Burtseva, Y.O. (2021) Experience of the project approach to non-standard forms of youth employment ‘volunteering’ and ‘voluntourism’ (based on the example of public authorities in Mariupol). | Projekto metodo patirtis taikant nestandartinę jaunimo užimtumo formą „savanoryste grįstas turizmas“: Mariupolio viešųjų institucijų pavyzdys Public Policy and Administration *this link is disabled*, 20(3), 422–430. SCOPUS Available at:<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-5116731131&origin=resultslist&sort=plf-src=s&nlo=&nlr=&nls=&sid=8c4d8e52b65d64aa110972a65ca9beba&sot=b&sdt=cl&cluster=scopusbyr%2c%222021%22%2ct%2c%222020%22%2ct&sl=22&s=AUTHOR-NAME%28Krapivina%29&relpos=3&citeCnt=0&searchTerm=>
- 14) Крапівіна Г.О. (2019) Нестандартні форми зайнятості: світовий досвід розвитку (на прикладі волонтерства та волонтуризму). Економічний вісник Донбасу. К.: Старобільськ: 3(57), 176-181. Available at: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/161155/21-Krapivina.pdf?sequence=1>
- 15) Крапівіна Г.О. (2019) Дефініції детермінант нестандартних форм зайнятості на сучасному ринку праці (на прикладі волонтерства та волонтуризму). Економіка та держава. 3, 44-50. Available at:<https://ipk-education.com/wp-content/uploads/2019/10/zhurnal-3-2019.pdf>

Achieving stability of society development in global changes (on the example of volunteering)

Natalia Petrovna Boretska

Pryazovsky State Technical University, Dnipro, Ukraine
ORCID 0000-0003-2372-2519

Galina Oleksiivna Krapivina

Pryazovsky State Technical University, Dnipro, Ukraine
ORCID 0000-0002-9549-2794

Iryna Fedorivna Marchenko

Pryazovsky State Technical University, Dnipro, Ukraine
ORCID 0000-0002-4566-3866

Abstract: The article reveals potential directions for achieving the stability of social development in the period of global changes that characterize modernity (using the example of volunteering). The influence of the volunteer movement on the world economy is summarized. Data on its role in 15 countries of the world are provided. It is shown that the modern features of volunteerism are its comprehensiveness and comprehensiveness, which are first of all reflected in the variety of activities, forms of participation, degree of involvement and other state management of the development of society. In particular, the volunteer movement in Ukraine experienced a sharp increase against the background of military operations and the protection of the territorial integrity of the country. In those countries where there are strong traditions of volunteering - in Germany and Great Britain - volunteer activity and the volunteers themselves (volunteers) are implicitly protected by law. An analysis of the status of volunteers in the world shows that the state should regulate these forms to guarantee volunteers protection and to distinguish them from hired workers. Volunteers and volunteer organizations involving them in their activities may face a number of problems: incorrect operation of labor laws, taxation of volunteers' working time, loss of social assistance due to unemployment, etc. The experience of solving volunteering problems in Germany is shown. Unfortunately, not all European countries have laws on volunteering. However, Ukraine has the Law of April 19, 2011 No. 3236-VI "On Volunteering". Therefore, it is now important, based on international practice, to substantiate a set of measures that will contribute to the support of the volunteer movement and in the future ensure its sustainable growth, because it is still necessary to restore the destroyed and help the population to overcome the consequences of stress. Volunteering is the potential that can be used to solve urgent problems of social development.

Key words: volunteering, volunteer, volunteer movement, world experience, restoration of Ukraine.
